

An Roinn Oideachais agus Scileanna

**Cigireacht ar chúrsa
i gColáiste Gaeilge**

TUAIRISC

**Nua-Choláiste,
An Gleann Maighir, Co.Chorcaí
Cód tagartha: CGM021**

Dáta na cigireachta: 26 Iúil 2017

AN CHIGIREACHT

RÉAMHRÁ

Déanann Cigireacht na Roinne Oideachais agus Scileanna meastóireacht ar cháilíocht an tsoláthair oideachais i líon áirithe de chúrsaí a sholáthraíonn coláistí Gaeilge gach bliain thar ceann na Roinne Cultúir, Oidhreacht agus Gaeltachta. Eascraíonn an tuairisc ar an gcúrsa Gaeilge seo as breathnóireacht ar theagasc, foghlaim agus imeachtaí cultúrtha, as idirghníomhú le scoláirí agus comhphlé leis an mbainistíocht, agus as iniúchadh ar cháipéisíocht ábhartha.

Déanann na cigirí cur síos ar an gcáilíocht a bhaineann le trí mhór-réimse den soláthar agus feidhm á baint acu as contanam cáilíochta na Cigireachta a thaispeántar ar leathanach deiridh na tuairisce seo. Soláthraíonn an contanam cáilíochta samplaí den teanga a úsáideann cigirí agus iad ag déanamh meastóireachta agus ag cur síos ar cháilíocht sholáthar an choláiste i ngach réimse.

Tugadh deis do choiste stiúrtha an choláiste Gaeilge ar a thuairim a léiriú ar thorthaí agus ar mholtaí na tuairisce i scríbhinn, agus beidh freagra an choiste stiúrtha ar fáil san aguisín atá leis an tuairisc seo.

ACHOIMRE AR CHINNTÍ AGUS MOLTAÍ LE HAGHAIDH TUILLEADH FORBARTHA

Príomhchinntí

- Rinneadh bainisteoireacht mhaith ar an gcúrsa ar an iomlán.
- I gcoitinne, bhí caighdeán an teagaisc agus na foghlama go maith.
- Bhí roinnt polasaithe riaracháin easnamhach.
- Bhain na scoláirí an-taitneamh agus an-tairbhe as na himeachtaí cultúrtha agus teanga dea-eagraithe a cuireadh ar fáil.

Príomh-mholtaí

- Ba cheart féachaint chuige go bhfuil na polasaithe riaracháin go léir chun dáta agus cuimsitheach
- Is gá oifigeach sláinte agus sábháilteachta a ainmniú agus a bheith ar an láthair le linn an chúrsa.
- B'fhiú go mór plean oibre an choláiste a fhorbairt a thuilleadh chun an teagasc, an foghlaim agus measúnú a threorú.

1. CÁILÍOCHT AN TEAGAISIC AGUS NA FOGHLAMA

- Bhí cailíocht an teagaisic agus na foghlama idir sásúil agus go maith ar an iomlán. Don chuid is mó, bhí ábhar, struchtúr agus luas na gceachtanna oiriúnach do riachtanais fhoghlama na scoláirí. Bhí scóip ann, áfach, do theagasc níos difréalaithe chun freastal ar raon leathan cumais teanga na scoláirí. Thug na múinteoirí ionchur oiriúnach teanga do na scoláirí le linn an teagaisic agus baineadh feidhm fheiliúnach as modhanna múinte éifeachtacha agus as straitéisí éagsúla ar nós obair bheirte, obair ghrúpa agus cluichí teanga chun rannpháirtíocht na scoláirí a chothú ina gcuid foghlama. Baineadh leas sásúil agus rialta as an teicneolaíocht fáisnéise agus cumarsáide le linn ceachtanna. B'fhiú go mór leas níos éifeachtaí agus níos minicí a bhaint as an teicneolaíocht chun na scoláirí a spreagadh chun cainte. Rinne na múinteoirí iarracht fhónta na scoláirí a chur ag caint agus an Ghaeilge a labhairt agus don chuid is mó, bhí dul chun cinn ina scileanna tuisceana agus ina dteanga labhartha le sonrú. Chun togáil ar an dea-chleachtas a breathnaíodh, b'fhiú córas measúnaithe níos cinnte a fhorbairt agus a chur i bhfeidhm ar bhonn uile-choláiste.

2. CÁILÍOCHT EISPÉIREAS NA SCOLÁIRÍ AR THEANGA AGUS CULTÚR NA GAEILGE

- Bhain na scoláirí an-taitneamh agus an-tairbhe as na himeachtaí iarnóna dea-eagraithe a bhain le spóirt agus céilithe don chuid is mó. B'fhiú go mór raon níos leithne imeachtaí a sholáthar chun freastal ar raon leathan spéiseanna na scoláirí. Chuir gach duine, idir mhúinteoirí, chinnirí agus scoláirí an-iarracht isteach sna himeachtaí; bhí labhairt na Gaeilge ar bhealach nádúrtha go mór i dtreis i measc na scoláirí agus bhí atmaisféar dearfach, taitneamheach le sonrú. Bhí na cinnirí an-chabhrach sna himeachtaí iarnóna, rud a chabhraigh go mór le caint a spreagadh i measc na scoláirí agus dea-atmaisféar a choimeád i réim.

3. CÁILÍOCHT NA CEANNAIREACHTA AGUS NA BAINISTÍOCHTA

- Bhí cáilíocht na ceannaireachta agus na bainistíochta don chúrsa go maith. Mar shampla, bhí sé soiléir gur thug bainisteoirí an chúrsa tús áite do chúram na scoláirí.
- Deimhníodh go raibh plean an choláiste don chúrsa Gaeilge ar fáil. Bhí cáilíocht phlean an choláiste teoranta, áfach. B'fhiú go mór plean soiléir agus cuimsitheach a fhorbairt agus a chur i bhfeidhm chun an teagasc agus an fhoghlaím a threorú.
- Thug údarais an chúrsa Gaeilge deimhniú go bhfuil glactha go foirmiúil ag coiste stiúrtha an choláiste le polasaí maidir le caomhnú leanaí, faoi mar a éilíonn na forálacha i *Tús Áite do Leanaí: Treoir Náisiúnta um Chosaint agus Leas Leanaí* (An Roinn Leanaí agus Gnóthaí Óige 2011), agus go bhfuil cleachtas an chúrsa Gaeilge ag teacht lena n-éilítear faoi *Tús Áite do Leanaí: Treoir Náisiúnta um Chosaint agus Leas Leanaí* (An Roinn Leanaí agus Gnóthaí Óige 2011).
- Deimhníodh go raibh cóip den ráiteas sláintíochta agus slándála, cód iompraíochta agus polasaí frithbhulaíochta ar fáil ach bhí na cáipéisí seo easnamhach. Is gá athbhreithniú a dhéanamh ar na doiciméid seo agus iad a fhorbairt chun a chinntiú go bhfuil siad suas chun dáta agus cuimsitheach. Ní raibh oifigeach sláinte agus sábháilteachta ainmnithe don chúrsa. Ní raibh córas achomhairc soiléir cláraithe sna doiciméid réamhluaite. Moltar iad seo a thaifead go soiléir sna cáipéisí chuí.

- Rinneadh bainisteoireacht an-éifeachtach ar na scoláirí le linn an chúrsa. Chuir na scoláirí in iúl ag an gcruinniú de fhócusghrúpa scoláirí gurbh fhiú go mór dóibh freastal ar an gcúrsa agus go raibh siad ag baint taitnimh agus tairbhe aisti.
  - Rinneadh bainistiú maith ar áiseanna agus acmhainní an choláiste. I gcoitinne, bhí seomraí ranga a bhí fairsing in úsáid don teagasc. Baineadh leas as acmhainní spóirt an choláiste, linn snámha téite san áireamh, do na himeachtaí iar-nóna.
  - Bhí dul chun cinn áirithe déanta ag an gcoláiste ón meastóireacht dheireanach, maidir le córas measúnaithe a chur i bhfeidhm chun gnóthachtáil na scoláirí a thomhas. Tá obair fós le déanamh ar seo, áfach. Tá roinnt dul chun cinn déanta ó thaobh cúrsaí teicneolaíochta a úsáid le linn an teagaisc. B'fhiú tuilleadh forbartha a dhéanamh ar an ngné seo den soláthar. Níl an córas achomhairc soiléir sna polasaithe. Is gá é seo a réiteach agus a chur in iúl do thuismitheoirí agus scoláirí roimh thús cúrsa na bliana seo chugainn.
-

CONTANAM CÁILÍOCHTA NA CIGIREACHTA

Déanann cigirí cur síos ar cháilíocht an tsoláthair sa choláiste Gaeilge agus feidhm á baint acu as contanam cáilíochta na cigireachta a thaispeántar thíos. Tugann an contanam cáilíochta samplaí den teanga a mbaineann cigirí feidhm aisti nuair a bhíonn siad ag déanamh meastóireachta agus ag cur síos ar cháilíocht sholáthar an choláiste i gcás gach réimse.

Leibhéal	Cur síos	Sampla de na téarmaí tuairisciúla
An-mhaith	Úsáidtear An-mhaith áit a bhfuil cáilíocht na réimsí a ndéantar meastóireacht orthu ar chaighdeán an-ard. Ní bhíonn tionchar rómhór ag an líon beag réimsí atá le feabhsú ar cháilíocht an tsoláthair ar an iomlán. Do roinnt scoileanna sa chatagóir seo bíonn an cháilíocht ar a ndearnadh meastóireacht thar cionn agus is sampla é do scoileanna eile de shárchaighdeán soláthair.	An-mhaith ; ar cháilíocht an-ard; an-éifeachtach; cleachtas an-éifeachtach; le moladh go hard; an-rathúil; beagán réimsí le feabhsú; go hiontach; ar chaighdeán an-ard. Ar fheabhas: thar cionn; ar shárchaighdeán, le láidreachtaí an-suntasacha; thar barr
Go maith	Úsáidtear Go maith áit ina bhfuil níos mó láidreachtaí sna réimsí a ndéantar meastóireacht orthu ná na réimsí ina bhfuil gá le feabhas a dhéanamh. Bíonn tionchar ag na réimsí ina bhfuil gá le feabhas a dhéanamh ar cháilíocht foghlama na ndaltaí. Ní mór don scoil tógáil ar a cuid láidreachtaí agus gníomhú le dul i ngleic leis na réimsí atá aitheanta ina bhfuil gá le feabhas a dhéanamh leis an gcaighdeán <i>an-mhaith</i> a bhaint amach.	Go maith ; cáilíocht mhaith; fiúntach; cleachtas éifeachtach; inniúil; úsáideach; inmholta; caighdeán maith; roinnt réimsí le feabhsú
Sásúil	Úsáidtear Sásúil áit a bhfuil cáilíocht an tsoláthair sách maith. Tá díreach níos mó láidreachtaí sna réimsí a ndéantar meastóireacht orthu ná na laigí. Cé nach mbíonn drochthionchar suntasach ag na laigí cuireann siad srian leis na taithí foghlama agus ba chóir dul i ngleic leo d'fhonn caighdeán níos fearr a bhaint amach.	Sásúil ; sách maith; soláthar oiriúnach cé go bhfuil féidearthachtaí ann le feabhas a dhéanamh; leibhéal cáilíochta inghlactha; is gá feabhas a dhéanamh i réimsí áirithe
Measartha	Úsáidtear Measartha áit, in ainneoin go bhfuil roinnt láidreachtaí sna réimsí a ndéantar meastóireacht orthu, go bhfuil níos mó easnaimh nó laigí ann ná láidreachtaí. Beidh ar an scoil dul i ngleic le heasnaimh áirithe gan mhoill lena chinntiú go mbíonn an soláthar sásúil nó níos fearr ná sin.	Measartha , laigí soiléire ann a bhfuil tionchar acu ar fhoghlaim na scoláirí; gan a bheith chomh sásúil sin; deacrachtaí ann; níor mór feabhas a dhéanamh i réimsí ar leith; gá le gníomhú le feabhas a dhéanamh
Lag	Úsáidtear Lag áit a bhfuil easnaimh thromchúiseacha sna réimsí a ndéantar meastóireacht orthu. Is gá don scoil uile gníomhú láithreach ar bhonn comhordaithe le dul i ngleic leis na réimsí atá mar ábhar imní. I gcásanna áirithe, b'fhéidir go mbeidh gá le hionchur ó ghníomhaireachtaí eile le tacú leis na feabhsuithe.	Lag ; míshásúil; easnamhach; neamhéifeachtach; go dona; forbairt nó feabhas atá suntasach ag teastáil; deacrachtaí suntasacha ann

Aguisín

Freagra an Choláiste Gaeilge ar an Tuairisc

**Arna chur isteach ag Coiste Stiúrtha an
Choláiste**

Réimse 1: Tuairimí ar ábhar na tuairisce ar an gcúrsa Gaeilge

(Folamh)

Réimse 2: Gníomhartha leantacha a rinneadh nó atá beartaithe le déanamh ó cuireadh críoch leis an ngníomhaíocht chigireachta chun tátail agus moltaí na cigireachta a chur i bhfeidhm

Déanfar na príomh-mholtaí a chur i bhfeidhm.

